

кримінально-правовій нормі і кваліфікації повторно вчиненого кримінального проступку у якості злочину.

Отже поняття повторності кримінального проступку потребує свого додаткового дослідження в теорії Кримінального права.

Література:

1. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень : Закон України від 22 листопада 2018 р. № 2617-VIII URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/720-20#Text> (дата звернення: 12.10.2020).

2. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05.04.2001 № 2341-III URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата звернення: 12.10.2020).

3. Кримінальне право України : загальна частина : Підручник / Ю.В. Баулін, Л.М. Кривоченко та ін.; За ред. проф. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. – 3 -є вид., перероб. і допов. – К.: Юрінком Інтер, 2007. – 496 с.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-588-92-1-82>

ДО ПИТАННЯ ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ОТРИМУВАЧА СЕКСУАЛЬНИХ ПОСЛУГ ПРИ ВПРОВАДЖЕННІ В УКРАЇНІ ШВЕДСЬКОЇ МОДЕЛІ ПРОТИДІЇ ПРОСТИТУЦІЇ

Семчук Н. О.

*кандидат юридичних наук,
доцент кафедри кримінального права
Національного авіаційного університету*

Зайцева О. В.

*аспірантка
Інституту держави і права імені В. М. Корецького
Національної академії наук України
м. Київ, Україна*

Проблеми, пов'язані з торгівлею сексом, багато країн зараз вирішують за зразком, відомим у науці як «шведська модель» протидії проституції, яка криміналізує купівлю сексу, націлюючи правоохоронні

заходи на покупців сексу. Однак, на відміну від «шведської моделі», проституція є легальною роботою в багатьох країнах (наприклад, Німеччині). Ці дві ситуації – від кримінального покарання клієнтів повій до проституції як легальної роботи – є двома крайніми точками. Багато європейських країн (включаючи Україну) знаходяться між ними. Так, в Україні зараз відсутнє покарання за проституцію, а формулювання вступу у статевий зв'язок з використанням вразливого стану в теорії кримінального права включає вступ у статевий зв'язок як отримувача сексуальних послуг за плату.

При підготовці законопроекту, який криміналізує залучення людини до зайняття проституцією або примушування до зайняття проституцією шляхом використання обману, шантажу чи вразливого стану або застосування насильства, або погрози насильства, або вступ в статевий акт з іншою особою за певну плату, навіть за згодою цієї особи, або сутенерство, актуальним стало термінологічне питання про те, який термін застосовувати для особи, яка за плату вступає в статеві зносини з повією.

Серед запропонованих варіантів були: проститутор, покупець сексуальних послуг, отримувач сексуальних послуг, споживач сексуальних послуг, користувач сексуальних послуг.

Проститутор, як побутовий термін, який включає як клієнта проститутки, так і сутенера, тому для цілей запровадження шведської моделі він є невідповідним.

Термін покупець має цивільно-правову природу. Проте для кримінального права характерним є запозичення термінології з інших галузей права, проте у власному, специфічному значенні. Однак основою для такого запозичення є все ж первісне трактування терміну базовою дисципліною. В цивілістичному розумінні предметом договору купівлі-продажу може бути право вимоги, якщо вимога не має особистого характеру ЦК [1].

При цьому за договором про надання послуг одна сторона (виконавець) зобов'язується за завданням другої сторони (замовника) надати послугу, яка споживається в процесі вчинення певної дії або здійснення певної діяльності, а замовник зобов'язується оплатити виконавцеві зазначену послугу, якщо інше не встановлено договором. В свою чергу, відступлення права вимоги – передання своїх прав іншій особі за правочином (ЦК) [1].

Використання цієї конструкції викликає закономірне питання, чи має вимога у проституції особистий характер, чи справді покупець іде до конкретної людини, чи йде до однієї з групи. Враховуючи викладене, вважаємо що даний термін не повністю відображає цілі

шведської моделі протидії проституції, тому його використання не є повністю коректним.

Отримувач послуг є терміном, який вживається в Законі України «Про захист прав споживачів». Відповідно до даного закону, послуга – діяльність виконавця з надання (передачі) споживачеві певного визначеного договором матеріального чи нематеріального блага, що здійснюється за індивідуальним замовленням споживача для задоволення його особистих потреб [2]. При цьому, відповідно до Цивільного кодексу, нематеріальні блага це результати інтелектуальної, творчої діяльності, інформація, особисті немайнові блага. Особистими немайновими благами, які охороняються цивільним законодавством, є: здоров'я, життя; честь, гідність і ділова репутація; ім'я (найменування); авторство; свобода літературної, художньої, наукової і технічної творчості, а також інші блага, які охороняються цивільним законодавством. Споживач – фізична особа, яка придбаває, замовляє, використовує або має намір придбати чи замовити продукцію для особистих потреб, безпосередньо не пов'язаних з підприємницькою діяльністю або виконанням обов'язків найманого працівника [2].

Як впливає з суті вказаних термінів, отримувач послуг та споживач також не відповідають суті вказаної моделі.

Термін «клієнт» розкриває Закон України «Про банки і банківську діяльність». Клієнт – фізична особа, яка звертається до банку за придбанням банківської послуги або користується нею; звертається за наданням послуг до суб'єкта первинного фінансового моніторингу; користується послугами суб'єкта первинного фінансового моніторингу; є стороною договору (для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, щодо яких Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку відповідно до статті 14 цього Закону виконує функції державного регулювання і нагляду, а також у випадках, передбачених статтею 64 Закону України «Про банки і банківську діяльність»); є гравцем у лотерею або азартну гру, в тому числі казино, електронне (віртуальне) казино [3]. Такий термін також не повністю сприятиме протидії проституванню жінок, тому ми не рекомендуємо його використовувати.

На нашу думку, найбільш підходящим є термін «користувач». Закон України «Про загальну безпечність нехарчової продукції» вказує, що користувач – це фізична особа, яка придбаває, замовляє, використовує або має намір придбати чи замовити продукцію для потреб, пов'язаних із здійсненням господарської діяльності, або для забезпечення виконання обов'язків найманим працівником, чи юридична особа, яка придбаває, замовляє, використовує або має намір придбати чи замовити продукцію [4].

Враховуючи викладене, саме користувач сексуальних послуг як особа, яка придбаває, замовляє, використовує або має намір придбати чи замовити сексуальні послуги.

Література:

1. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. 435-IV / Верховна Рада України. URL: [http:// zakon.rada.gov.ua/laws/ card/435-15](http://zakon.rada.gov.ua/laws/card/435-15) (дата звернення: 12.10.2020).
2. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991. № 1023-XII/ Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12/card2#Card15> (дата звернення: 12.10.2020).
3. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000. № 2121-III/ Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2121-14>(дата звернення: 12.10.2020).
4. Про загальну безпечність нехарчової продукції: Закон України від 02.12.2010. № 2736-VI / Верховна Рада України. URL: [https:// zakon.rada.gov.ua/laws/show/2736-17/card2#Card](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2736-17/card2#Card) (дата звернення: 12.10.2020).

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-588-92-1-83>

ЩОДО ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В ЗАГАЛЬНІЙ ЧАСТИНІ НОВОГО КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ

Хряпінський П. В.

*доктор юридичних наук, професор,
заслужений діяч науки і техніки України,
професор кафедри публічного права*

*Інституту гуманітарних та соціальних наук
Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»
м. Дніпро, Україна*

Проект Загальної частини нового Кримінального кодексу України, представлений робочою групою під керівництвом професорів Ю.В. Бауліна та М.І. Хавронюка на IV Харківському міжнародному юридичному форумі, що відбувся 23-25 вересня 2020 р., в частині відмови від інституту звільнення від кримінальної відповідальності викликає